

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **O. Y.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2019, č. j. OAM-301/LE-BA04-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2021, č. j. 2 Az 5/2020 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny pocházející z Rovenské oblasti na severozápadě země, podal dne 24. 5. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. Svou žádost odůvodnil tak, že na Ukrajině nikoho nemá, zatímco v ČR žije jeho strýc. Po návratu do země původu má obavy z války a povolání do armády. Na Ukrajinu se také nechce vrátit proto, že tam pravidelně dochází k porušování zákonů ze strany policie a rozrůstá se korupce.

[2] Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neudělil. Uvedl, že podání žádosti bylo účelové, neboť jediným jejím důvodem byla snaha o legalizaci pobytu žalobce v ČR. Sám žalobce netvrdil, že by měl před svým odchodem jakékoliv problémy a že by byl v zemi původu pronásledován. Pokud jde o obavu z povolání do armády, žalobce žádné předvolání neobdržel, a z podkladů rozhodnutí vyplývá, že do oblastí bojů jsou nasazováni pouze profesionální vojáci a dobrovolníci. Žalovaný zhodnotil věk žalobce, jeho zdravotní stav, rodinnou, sociální a ekonomickou situaci, pročez neshledal ani důvody pro udělení humanitárního azylu. Žalobci pak po návratu

na Ukrajinu nehrozí ani nebezpečí vážné újmy, které by odůvodňovalo poskytnutí doplňkové ochrany.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl. Neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a nedostatečně zjištěného skutkového stavu, stejně jako námitku neaktuálnosti podkladů rozhodnutí. Ztotožnil se s žalovaným, pokud jde o neexistenci důvodů pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. Podle městského soudu žalobce ani netvrdil, že by byl v zemi původu obětí pronásledován. Pokud jde o důvody pro udělení humanitárního azylu, nebyl naplněn neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“. Soud nevyhověl ani námitce směřující proti posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany. Žalovaný se dle městského soudu podrobně zabýval situací na Ukrajině a v souladu s judikaturou vyhodnotil ozbrojený konflikt jako nikoliv „totální“, a navíc izolovaný pouze na východní část Ukrajiny.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil jej městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel namítl, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se soud „kvalitativně“ nevypořádal s žalobními tvrzeními a aproboval nesprávné a nezákonné správní rozhodnutí. Soud nedostatečně posoudil námitku porušení zásady materiální pravdy. Valná část podkladů, z nichž žalovaný vyšel, nesplňuje požadavky na aktuálnost. Jedná se o podklady vyznívající pouze jednostranně v neprospěch stěžovatele. Pakliže soud akceptoval závěr žalovaného, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu, znamená to, že nesprávně vyložil neurčitý právní pojem „případ zvláštního zřetele hodný“. Konečně stěžovatel zopakoval, že je přesvědčen o splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, neboť po návratu na Ukrajinu mu hrozí vážné ohrožení života a může padnout v probíhajících bojích.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s napadeným rozsudkem. Žalovaný se při posuzování žádosti nedopustil žádné nezákonnosti. Podrobně se zabýval stěžovatelovými tvrzeními a shledal je jako azylově nerelevantní. Pokud jde o námitku směřující proti neudělení humanitárního azylu, ten je dle žalovaného institutem výjimečným. K námitce stěžovatele, podle níž je valná část použitých informací neaktuálních, žalovaný poukázal na to, že stěžovatel byl s podklady seznámen dne 3. 12. 2019 a veškeré materiály pocházely právě z roku 2019. Žalovaný proto vyslovil přesvědčení, že kasační stížnost je nepřijatelná, popř. je nedůvodná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a podaná oprávněnou osobou, zastoupenou advokátem. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval

pokračování

specializovaný samosoudce, a proto se Nejvyšší správní soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., ve kterém vymezil typové situace, v nichž je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě stěžovatele podmínky přijatelnosti kasační stížnosti splněny nejsou.

[9] Stěžovatel založil kasační stížnost předně na námitce nepřezkoumatelnosti a nedostatečných skutkových zjištěních. K nepřezkoumatelnosti soudních rozsudků jakož i správních rozhodnutí existuje bohatá judikatura kasačního soudu. Z ní plyne, že nepřezkoumatelná jsou rozhodnutí, z nichž není zřejmé, jakými úvahami se soud při hodnocení skutkových a právních otázek řídil (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů je také rozsudek, ve kterém soud opřel své rozhodnutí o skutečnosti v řízení nezjišťované či zjištěné v rozporu se zákonem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). V daném případě městský soud respektoval tato kritéria při posouzení námítky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného a ani jeho vlastní rozhodnutí takovými vadami netrpí. Městský soud na všechny žalobní námítky stěžovatele reagoval, avšak přisvědčil názoru žalovaného. Napadený rozsudek je tak srozumitelný, založený na seznatelných důvodech, a tedy přezkoumatelný.

[10] Rozsudek městského soudu také respektuje dosavadní judikaturu kasačního soudu týkající se požadavků na zjišťování skutkového stavu v řízeních o udělení mezinárodní ochrany (srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, a ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66).

[11] K požadavku na aktuálnost zpráv o zemi původu lze také odkázat na ustálenou judikaturu, podle níž „zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“ (viz například rozsudky ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018 - 29, nebo ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 - 74). Také v jejím světle napadený rozsudek obстоjí.

[12] Nejvyšší správní soud se již zabýval i ostatními otázkami, které stěžovatel předestřel v kasační stížnosti. K námitce týkající se humanitárního azylu je třeba připomenout, že na jeho udělení není právní nárok a rozhodnutí o něm podléhá správnímu uvážení. Jak kasační soud konstatoval v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, „*správní rozhodnutí pak podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry*“. Městský soud přitom těmto nárokům na soudní přezkum plně dostál.

[13] Co se týče bezpečnostní situace na Ukrajině jakožto důvodu k udělení doplňkové ochrany, vyjádřil se k ní Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26 (a v mnoha dalších), v němž konstatoval, že „*na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“. Rozhodnutí žalovaného, jakož i rozsudek městského soudu těmto závěrům přesně odpovídají. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře pak již konstatoval, že situace se nezměnila ani v souvislosti s nynějším shromažďováním ozbrojených sil Ruské federace na hranicích s Ukrajinou a na okupovaném Krymu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2021, č. j. 5 Azs 145/2019 - 35).

[14] Konečně k obavám stěžovatele z povolání do armády kasační soud uvádí, že podle jeho judikatury a judikatury Soudního dvora EU se ani samotné plnění branné povinnosti (bez dalších souvislostí) nepovažuje za důvod pro udělení azylu, pokud se jedná o plnění takové povinnosti v regulérní armádě demokratického státu, které je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a pokud případné odpírání výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí není trestáno nepřiměřenými sankcemi. Podrobení se takové povinnosti potom samo o sobě nezakládá pronásledování ani vážnou újmu ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2018, č. j. 5 Azs 348/2017 - 19, či usnesení ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 Azs 8/2019 - 35). Rozsudek městského soudu je také s těmito závěry zcela v souladu.

[15] Napadený rozsudek proto splňuje požadavky judikatury Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost rozhodnutí, neodchyluje se od dosavadní judikatury kasačního soudu a městský soud se nedopustil ani pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel s kasační stížností nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

pokračování

Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, neboť náklady mu nad rozsah jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu